

**Посолство Священного синоду
Православной церкви в чеських землях і в Словакії
Рождество Хрістове 2019/20**

Дорогы духовны отці, братя і сестры,
выволенный, благословленный і возлюбленный Божый народе:

Хр҃тѡвѣ раждѣется!

Одьякжыва зачинать хр҃стіаньска Церьков святкованя своїх праздників і памяти святых в передвечур святочного дня – а не є то іншак ани у світлый день Хр҃стового Народжіня – **Рѣтвѣ**. А якы суть першы слова, котрыма нас нашы святы Отцѣве – авторы богослужебных текстів – уводять до святкованя дня Народжіня нашого Спасителя? **Прїидѣте, возрадѣемся гдѣви** – Подьте, радуїме ся Господу! Хоць бы і не повїли ніч іншого, цалком бы выстачїли і тоты просты слова – радуїме ся новонародженому Хр҃стови! Але они нам **настоѣщю тайнѣ казѣюще** пояснюють - в чїм треба глядати основу радости з наставаючого дня: **средотѣнїе градѣжа разрѣшися, пламенное оръжіе плещїи даетъ, и херувїмъ ѿстѣплетъ ѿ дрѣва жїзни** – стїны огороджіня были збуряны, огняный меч ся одвернув і херувим одступив од строму жывота – і то вшытко зато, жебы чоловік мїг знова вкусити солодкїсть Рая, з котрого був выгнанный, бо не послухав Божу заповїдь. Але то суть лем вонкашнї дослїдкы Хр҃стового Народжіня. Ёго правдивов основов і тайнов є слїдующе: **незмѣнный ѿвразъ оца, начертанїе приносѣщїа егѡ, зракъ раба прїемлетъ** - вірный образ Отця, одпечаток Ёго вічного бытя прїїмать подобу слугы (раба). Яким способом? **Ѣ неискѡверачныа мѣре прошѣдъ** – народившы ся з Матере, котра не знала манжельске ложе, **не предложїе претерпѣвъ** – не перешовшы змінѡв, **ѣже бо еѣ пребытъ, егѣ сын истиненъ** – бо зїстав тым, чїм був – правдивым Богом, **и ѣже не еѣ прїлетъ, члѣккъ быкъ члѣкколюба ради** – і прїяв то, чїм не був – став ся чоловіком з любви к чоловікови.

Церьков все называла воплоція Бога чудеснов і славнов Тайнов – тайнов, котру не мож пробадати, але котра ся появлює – до какой міры мож – тым, хто ей прїнимають з віров і почливостѣв. Характерїстичны суть слова святого Іоана Златоустого: **Чую страх з той Божой Тайны. Што маю повїсти і як о нїй говорити? Предвїчный Божый Сын, безсмертный, невидимый, нематерїалный – облїк собї наше видиме і смертелне тїло. Чом? Як знаєте, мы люде вѣе віруєме тому, што видиме, як тому, што чуєме. Бог вырїшив, же ся перед нами появить у видимїй подобї чоловіка, жебы таким способом розмыв будьякы похыбности о Свойї екзїстенції... І далше говорить: **Прїяв моє тїло – нукать мї Свого Духа. Беручї і даваючі, подаровав мї поклад вічного жывота: бере моє тїло, жебы ня освятив – дає мї Свого Духа, жебы ня спасив.****

Яким був свїт, до котрого прїшов Хр҃тос? Точно такый, до якого родиме ся і днесь мы вшыткы – повный людской злобы, глупости і крутости. Тадь ці обходованя з людми, здераня слабых і вбиваня безбраних знав лем старовїк, а мы, люде сучасности, жыєме в ідеалнїй сполочности слободы, рївноцїнности і братства вшыткых людей? Та ці улїці повны хворых і жобраків были тїпичны лем про старовїкый Рим і середнѣвїк, а сучасны бездомовцї суть лем дїлом нашой фантазїї? Та ці фарїзейство, лжы, неморальность, марнотратность, морална декаденція, насилство, безбожность і крутость были характерїстичны лем про людей тогдышнѣй doby а жытелїв сучасной зьєдиненой, розвинутой, освїченой і прогресївной Европы ся не дотуляють? Якраз про нас, про цїле людство, про людей

вшиткых часів і цілого світа – вышло днесь в малім юдейскім Віфлеємі Сонце справедливости. Вышло, жебы просвітило; вышло, жебы загріло; вышло, жебы принесло нове жытя.

Многы з нас почас жывота забываеме, же святкованя праздника Воплочіня Божого Сына нам было дане і як принагода на заставліня, спокоїня, задуманя і переоцініня. В нашій свідомости часто святкы Рождества Хрістового суть повязаны з періодом вакацій і доволенок, навців і забав, дарів і вінчовань. Нашов найбівшов старостѣв є якнайкрасше припарадити рождественну ялічку і обложыти ей копов рождественных дарунків. Пестро припараджены уліці і намістя, фарєбны світла у выкладах обходів і на фасадах домів, поправді, творять унікатну і незабытну атмосферу, але у святочнім хваті і непокою легко ся може стати, же забудеме на головне посолство покорных ясель, котры ся стали першов колысков Богочоловіка. Жебы сьме го могли зачути, треба нам тихо – треба, жебы стихло вшитко навколо нас і в нас самых – нелем звуку землі, але і галас нашой властной души.

Новонароджений Хрістос не приходить – будьяк парадоксно бы то звучало – жебы приніс мір, достаток і справедливость на тот світ. Він приходить про штось омного тяжше – жебы цалком перемінив нашы людьскы сердца, жебы дочіста обновив чоловіка. Мір, достаток і справедливость приходять ведно з Ним як неминучій дослідок „переміны назераня на світ“ людьскых сердець. Ёго приход на світ приносить людѣм надію, віру, одпуціня, радость, любов – а выганяє страх, непокій, депресію, безнадію і гнів. Но мы многораз святкуеме праздник Рождества Хрістового без того, жебы наше сердце із богобойнов почливостѣв вірило в Нѣго, жебы нашы уста холем раз спомянули Ёго мєно, без того, жебы сьме на Нѣго думали. Святкуеме Ёго народенины без того, жебы го наше внутро шіро любило – а притім Він пришов на світ з безконечной любви к нам. Зато зохабме Го народити ся знова таємным способом і в нашім сердці – няй го перемінить і через нас няй обновить і цілый тот сотвореный світ. Няй про нас ся стане Ослободителѣм з пут гріху, Провадырѣм на пути жытѣм, Жрідлом благословліня, Правдивов тугов, Змыслом бытя, Вшиткым у вшиткым – жебы сьме ведно з апостолом Павлом могли воскликати: **Хто нас одлучить од Ёго любви? Муку або непокій, пронаслідованя, голод, нагота, небезпека або меч?** (Рим 8, 35).

Колись мудрецы принесли Хрістови три цінны дары – **злато, ладан і міро** (Мф 2, 11) – мы Му принесьме свою любов, віру і покору. Кланяйме ся Му з любовов і співайме з віров ведно з ангелами і пастырями: **слава въ вѣшнихъ бгѣхъ и на землѣ мѣрзъ въ чловѣцѣхъ блговолинѣ!** – **Слава Богу на небі і мір на земли, меджі людми добра воля!** (Лк 2, 14).

† **Ростислав**

архієпіскоп пряшівскый,

метрополита чеськых земель і Словакії

† **Михаїл**

архієпіскоп пражскый і чеськых земель

† **Сімеон**

архієпіскоп оломовцко-бырняньскый

† **Георгій**

архієпіскоп михаловско-кошіцькый

† **Ісаія**

єпіскоп шумперьскый